

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 8 Iulie st. v.

Darea de seamă făcută de dl Greif în „Revista lumii latine” asupra relațiilor dintre noi și Maghiari i-au supărat, precum se vede, pe concetățenii nostri maghiari, și supărarea aceasta s'a resuflat și prin coloanele diarului „Nemzet” printr'un articol foarte semnificativ, pe care l-am reprodus în ultimul număr al „Tribunei”.

Articolul din „Nemzet” seamănă prea mult a un fel de scusă, făcută de un om, care nu poate tăgădui fapta ce i-se impută, ar voi însă să-i scadă importanța printr'o interpretare ocazională și să facă toată treaba mușama.

Cine e dl Greif? — se întreabă „Nemzet”. — Un om necunoscut, un nimene. Ce va să însemneze „Revista lumii latine”? Nimic! Este o foaie periodică înființată de câțiva utopiști români, pe care nimeni n'o citește și căreia nimeni nu îi dă importanță.

Și cu toate aceste opiniunea publică maghiară se alarmează, ba chiar și „Nemzet” însiră trei coloane de scuse. Ba chiar și mai mult: ministrul de instrucțiune al Ungariei, dl Trefort, le declară învățătorilor întruniți — la Budapesta, că „nimeni nu voiesce să răpească limba maternă a naționalităților”.

Dar' cine a afirmat, că voiesce cineva s'o răpească, pentru-ca dl ministru să se simtă îndemnat a o nega aceasta?

Dl Greif a afirmat în „Revista lumii latine”.

„În contra legiunilor lui Traian, astfel se susține în acel articol, — dice „Nemzet”, — s'a declarat războiul de exstirpare și Maghiarii nimicesc nu numai drepturile poporului român, ci atențiază la limba lui”.

Nu-i adevărat! — răspunde „Nemzet”. — Nu-i adevărat! — repetă și dl Trefort.

În adevăr, straniu lucru: un „nimeni” afirmă ceva într'o foaie „obscură”, și organul de căpetenie al puter-nicului guvern ungar neagă, ba chiar un membru foarte important al acelui guvern repetă și el negarea.

Se vede, că tot n'o fi întocmai precum dice „Nemzet”.

Este un lucru oare-cum de sine înțeles, că colegii nostri dela Cluj nu vor fi știind, ce va să dică *Felibrigi și jocurile florale*, dar' cei dela „Nemzet” trebuie s'o scie aceasta, ear' dacă n'ar fi știind-o nici ei, n'au decât s'o caute în vre un lexicon de conversațiune, la litera F, pentru-ca să-și iee cuvenitele informațiuni.

Acum câțiva ani le-a plesnit prin minte fraților nostri Provensali să invite pe toate popoarele de rasă romană la serbările lor literare, tradiționale, și să publice concurs pentru un cântec al gintei latine. Ca să-i supere pe Maghiari, ne-au invitat și pe noi Români, așa proști cum ne socotesc Maghiarii, ba că să-i su-

pere și mai rău, au acordat premiul iubitu-lui nostru poet Vasile Alexandri.

De aici a eșit „Revista lumii latine”. Este o foaie periodică „obscură”, la care colaborează literați, — nu oameni politici, — din Franța, din Italia, din Spania, din Portugalia, din România, din Șvizzera, din Brasilia și din Canada, ba poate chiar și din fericitul regat al Ungariei. Nu e dar' răspândită foia aceasta, lucrează la ea tot oameni obscuri, care-și iau informațiunile din coloanele „Tribunei”, precum dice „Nemzet”.

Trebuie să fie cine-va „naiv ca cetitorii Tribunei”, pentru-ca să deie importanță celor publicate în coloanele unei asemenea foi.

Cetind dar' articolul din „Nemzet”, ne rămâne impresiunea, ca-și-când naivitatea cetitorilor nostri ar fi oare-cum contagioasă, încât s'au găsit și în cercuri de oare-care importanță oameni, care au dis: Uite! par' că tot ar fi mai bine, dacă într-o foaie ce-i drept „obscură”, dar răspândită preste toată fața pământului, nu s'ar pute vorbi așa despre stările din regatul ungar.

Nu d-lui Greif îi răspunde „Nemzet”, nici nu de dragul d-lui Greif repetă dl Trefort răspunsul: trebuie să fie la mijloc alt cineva, care ar dorî să fie dumirit.

Nu e treaba noastră să cercetăm, cine e acest cineva, întocmai precum nu e treaba colegilor nostri dela „Nemzet” să se pronunțe, dacă avem ori nu noi Români destule cuvinte de a fi nemulțumiți. E destul că ne simțim noi înșine nemulțumiți.

„Nemzet” înșeală lumea, abuzează de buna credință a cetitorilor sei, când neagă această nemulțumire și afirmă „că tot mai mult teren cuprinde acea fracțiune de partid, căreia făcându-i-se urît de succesele dubii ale rezistenței pasive, s'a pus pe bazele legale și voiesce să iee parte activă la mișcările politice”.

Acesta e un neadevăr. E vorba de noi Români, și între noi astăzi nu mai este cu puțință un partid, nici o fracțiune de partid, care respinge politica de rezistență pasivă: e destul să le vorbesci Românilor despre „activitate” în actuala stare de lucruri, pentru-ca să fii mort politicesc.

Pe „baze legale” stăm cu toții, rezistența noastră pasivă nu e revoluționară: ne supunem autorităților constituite, respectăm legile, plătim contribuțiunile, ne dăm contingentul pentru armată. Venim însă, nu ca nisce fățarnici și prefăcuți, ci cu inima deschisă, și spunem în fiesce care zi, că forței ne supunem, că respectăm legile numai pentru-că ele și de monarhul nostru au fost sancționate, că rămânem pasivi, pentru-că spiritul de ordine propriu rasei noastre nu ne iartă să intrăm în „activitate” și tot mai sperăm, că mai curând ori mai târziu stările

de lucruri se vor schimba în favorul nostru.

Nu voiesce dl Trefort să ne răpească limba, ci numai „ca toți cetățenii ungari să poseadă limba maghiară”.

Nu-i recunoaștem nici d-lui Trefort, nici vre-unui alt ministru din lumea aceasta dreptul de a ne impune să învățăm limba maghiară: n'avem trebuință de ea, ni-e vieața mult prea prețioasă, pentru-ca s'o risipim căsnindu-ne să o învățăm, tinerețele copiilor nostri ne sânt mult prea scumpe, pentru-ca să le jertfim de dragul unei limbi, fără de care putem trăi în țeara noastră. Cerem, din contră, să învețe românesce aceia, care vor să ne judece, să ne administreze, să chivernisească interesele noastre și care trăiesc din roadele muncii noastre.

Ni se impune însă limba maghiară în virtutea unei legi votate de corpurile legiuitoare și sancționate de monarhul nostru încoronat.

Prea bine! — ne supunem, ne-am supus și vom urma a ne supune.

Supunere: atât poate să ceară guvernul țerii, atât monarhul nostru dela noi, eară mai mult nu.

Nimeni nu ne poate lua dreptul de a declara în fiecare clipă și în fața întregii lumi, că nu cu voia noastră s'a creat legea, la care ne supunem, că ni se face violență, că sântem jigniți în libertatea noastră de desvoltare, că li se impun chiar și copiilor nostri sarcini, pe care nu le pot suporta fără de a fi împedecați în desvoltarea lor firească și că la iubirea noastră, la abnegațiunea noastră, la sufletul nostru nu încap decât aceia, care ne vor ajuta să ne deschidem cale largă spre desvoltare.

Sânt mari meritele, pe care ni le-am câștigat prin răbdarea noastră în timp de două-deci de ani pentru monarhie și pentru tron: stăm în rezervă, fiindcă ne așteptăm răsplata.

„Nemzet” vorbește despre Ungaria ca despre un stat poliglot și face parădă cu legile lui atât de liberale.

Lasă că anume pentru un stat poliglot numai liberale nu sânt legile, pe care Maghiarii atât de adese-ori ni le reamintesc, dar', chiar liberale fiind, ele nu se execută ca într'un stat poliglot, ci ca într'unul național maghiar, ba chiar se calcă fățiș.

Multe au făgăduit Maghiarii, când se găsiu în strimtorare, ear' astăzi, când se cred la largul lor, nu împlinesc nimic.

Ori-cât de mult am simți dar', că ei sânt aliații nostri firești, nu îndrăsnim a ne apropia de ei, nici a ne uni cu dînșii la o lucrare comună, fiindcă experiența ne-a învățat să-i scim un popor, care nu se ține de angagiamentele luate.

Asta trebuie s'o scie toată lumea, care se interesează de cele ce se petrec în țeara noastră, și e treaba noastră si a amicilor nostri, ca lumea să afe adevărul.

Dar' se supără nobilii nostri conce-tățeni, care astăzi nu se mai sfiesc a mărturisi, că vor să ne impună limba lor.

Apoi să se supere, căci numai așa vor simți cu timpul, ce mare lucru este în lumea aceasta de a te ține de angagiamentele luate, pentru-ca să nu fi pus alături cu Turcul, care promitea mereu și el, dar' nu împlinia.

Curtea cu jurați din Sibiu.

Sub acest titlu cetim — *mirabile auditu* — chiar în „Neue freie Presse” dela 18 l. c. n. următoarele:

„Ministrul ungar de justiție dl Dr. Pauler n'a auzit de ani încoace atâte cuvinte de laudă și de recunoștință, ca de o săptămână încoace. La 8 Iulie foaia oficială ungară a conținut o ordinațiune a ministrului de justiție, prin care s'a desființat curtea cu jurați din Sibiu și s'au transpus agendele judecătorei de presă din Sibiu la tribunalul din Cluj, și dela publicarea acestei dispozițiuni e pe calea cea mai bună de a-și reimprespeta popularitatea sa tare știrbită. Diarele maghiare aduc ministrului de justiție jertfă de tămăie și glorifică ordinațiunea ca pe o faptă națională.

În faptă aceasta câștigă o însemnătate mai mare prin tendența, pe care i-o atribuie comentatorii însuflețiți. Din aceste comentarii aflăm că în Pesta au fost foarte nemulțumiți cu verdictele curții cu jurați din Sibiu și că li s'a luat în nume de rău juraților săsesci din Sibiu, împregiurarea că n'au condamnat, ci i-au achitat pe redactorii români în contra cărora procuratura de stat a intentat acuză pentru agitare în contra statului ungar și a naționalității maghiare. „Sașii se nu mai pronuncie pe viitor nici un verdict asupra Ungariei, ear' întemeietorii daco-români ai patriei se nu se mai încreadă pe alianța cu Sașii; ei pot chiar să fie siguri că pe viitor vor fi închiși pe basa unei sentențe legale și pentru revoluțiunea lor de pe hârtie.” Astfel a comentat „Pesti Napló” ținta și însemnătatea ordinațiunii și organul special al guvernului ungar a aflat de consult de a reproduce această declarațiune ca o dovadă despre aprobarea unanimă, cu care e întimpinat guvernul.

„Se va concede că cel mai hotărât vrășmaș al guvernului ungar nu-i va atribui ușor acestei măsuri un caracter mai meschin decât s'a făcut aci. Erupțiunea temporară neînfrănată a șovinismului și temerile pentru progresele Româ-nismului din Ardeal arată îndestul motivele politice pentru această ordinațiune și întimpinarea ei în presa maghiară. Trăiesc în iluziunea că s'ar pute pune stavilă mișcării naționale dintre Români, sau chiar că aceasta va fi suprimată dacă s'ar pute pune în aplicare în contra aceleia represaliile dreptului penal, și din această cauză s'a detras judecătorilor legali de până acum judicatura în afaceri de presă, pentru aceea s'a suprimat curtea cu jurați din Sibiu. Sașii din Ardeal se exclud direct dela oficiul de jurați și li se adresează juraților din Cluj provocarea de a pronunța verdict condamnatoare asupra diaristilor și scriitorilor români, ce se vor înfățișa înaintea forului lor. Aci earăși se arată aparența misterioasă, cât de puțin constantă e la popoare aducerea aminte de pășaniile lor proprie și cât de puțină e inclinarea de a da vieață învățăturilor istoriei. Abia înainte de aceasta, cu douăzeci de ani au funcționat în Ungaria ca judecătoria de presă tribunalele militare și nu trecea o săptămână fără ca să nu fi fost condamnați și întemnițați diaristi. A putut pune această persecutare capăt evenimentelor? Putut-a împede restabilirea constituției ungare? N'au fost

oare chiar martirii făcuți de provisoriu cei mai declarați vrășmași ai acestui sistem? În sentimentul națiunilor nu se face deosebire: dacă poartă o luptă legală pentru o constituție, sau dacă țința năsuințelor lor e utopică. Dacă poporul român urmărește într-un adevăr scopuri dușmănoase ideei de stat ungar, în acest cas nu-l vor abate dela aceste verdictele condamnatoare a juraților maghiari din Cluj; din contra modul cum se vor produce aceste verdicte, va naște numai nouă amărăciune.

„Ordinațiunea pe care a exmis-o ministrul de justiție Pauler dovedește, că în Ungaria nu se măsură cu măsuri egale. Admițând că guvernul ungar are motive, de a se plânge asupra juraților din Sibiu, admitem că câte un verdict n'a corespuns așteptărilor îndreptățite ale acuzătorului public. Întâmplatu-s'au însă astfel de lucrări numai în Sibiu. N'au fost agitatori panslavisti achitați și de către juriul din Poșon? N'a achitat curtea cu jurați din Pesta în număr de casuri pe asfel de acușări, cari făceau cea mai excentrică propagandă socialistă? N'au fost verdictele juraților din Pesta în decursul multor ani în procesele de injurie identice cu denegarea justiției? Cât e de atunci, de când dl de Tisza a declarat publice în parlament, că nici un om de omenie nu mai poate să-și caute dreptul înaintea juraților? Și n'au fost jurații capitalei ungare aceia, cari au achitat pe Verhovay, cel ce într-un articol despre toastul regelui ținut la Cașovia pentru Țarul, scris o mulțime de vătămări în contra regelui încoronat? Plesnit-a cuiva prin minte atunci, de a pretinde sau a ordina pentru aceea transpunerea curții cu jurați din Pesta la Turocz Szt. Marton sau la Neoplanta? Mameluci hiperzeleși vorbeau atunci, ce e drept, de o restringere a competențelor juriilor, în sfârșit însă totuși învinșese prudența, și juriile au rămas și mai de parte intacte. La Sibiu însă se desființează curtea cu jurați, pentru-că unii deputați din stânga extremă strigă asupra unor verdicte *Ceter et Mordio*, nu se delegă o altă judecătoria pentru un anumit cas, ci juriul săsesc se substituie prin un juriu maghiar.

„Cine ar pute afirma, că aci se măsură cu măsuri egale? D-lui Dr. Pauler îi place să-și garniseze vorbirile cu citate clasice, nu-și aduce el aminte de vechia *regula juris* a lui *Paulus*: *In omnibus quidem, maxime tamen in jure, aequitas spectanda est?*”

„Juriile de presă au prins de altminterne în Ungaria rădăcini atât de tari, încât la desființarea acelor nici nu se poate aștepta; cu toate aceste instituțiunea aceasta în viața judiciară ungară e izolată, și de aceea e străină în fața populațiunii. E o vechiă experiență, pe care și noi în Austria am avut prilej a o face, că juratul numai atunci se adăncește în misiunea sa și

numai atunci își cunoaște caracterul judecătoresc al chemării sale, când 'i-se supun spre judecare deosebite casuri juridice. Până când fungează numai ca jurat în cauze de presă, el totdeauna și pretutindene își privește activitatea de o activitate politică. Acuzele, care s'au ridicat de ani încoace în contra juraților din Pesta și mai pe urmă în contra celor din Sibiu, nu-și au isvorul în răutatea celor chiamați spre a fi jurați, acele se nasc din ființa juriului special. Ce sînt însă toate aceste plângeri în contra juriilor de presă ungare — fie acele cât de motivate — față cu acușele, care se ridică în contra judecătorilor ordinare și învățate din Ungaria? Ce fel de icoană a reprezentat nu de mult procesul Koteles? Din nou se adevărește aceea maximă practică, că nivelul curților cu jurați și al judecătorilor ordinare e într-o țeară unul și același. Nu pot fi acuzate curțile cu jurați, fără ca să pui pe tapet întreaga cestiune a calității judecătorilor. În Ungaria însă oamenii nu se gândesc la desființarea curților cu jurați, și au dreptate; schimbul ar fi cu totul prea rău. Dacă însă voesc să susțin juriul de presă, atunci ordonanța dlui Pauler în contra curții cu jurați din Sibiu nu e nici politicesc prudentă și nici justă“.

„Seminarul“ Excelenței Sale Metropolitului Vancea cu finea anului prim al înființării sale.

La începutul anului scolastic, deja expirat, s'a deschis publicului interesat „Seminarul Vanceian“. Idealul vechiu al Excelenței Sale s'a prefăcut în realitate. A dorit adevărat să vadă, cel puțin, o parte din tinerimea studioasă dela acest gimnasiu, coadunată într-o familie, sub îngrijire și disciplină părintească și creștină. Această dorință 'și-o a vădit satisfăcută.

Îndată, după anunțarea condițiunilor de suscepere, s'au însinuat un număr considerabil de studenți. Dară, nepermițând localitatea, de astă-dată, au fost susceptuți numai 63 inși. Din acestia au fost susceptuți în fundațiune 4, ear' ceilalți 59 pe speșele proprii. Acesta a fost numărul familiei „Seminarului“ din anul prim al existenței sale.

Era ceva înălțător de spirit a vedea pre Excelența Sa, în decursul anului, mai în toată săptămâna odată, vizitându-și institutul, cu cari ocațiuni, asemenea unui părinte bun și înțelept, pre unii îi lauda, pre alții îi încuragia, după ținuta fie-căruia. Atât interes a arătat, încât nici unul nu 'i-a trecut din vedere, fără de a-l cunoaște individual, după toate împrejurările.

Superioritatea 'și-a îndreptat toată atențiunea nu numai asupra diligenței și moralității elevilor, ci și asupra caracterului lor. Îngrijirea și tractarea a fost de tot umană și curățenia exemplară. Confortul amăsurat obligațiunilor luate a fost mulțumitor.

Ear' tineretul din partea sa își urma, plin de încredere și satisfăcut în tot respectul, afacerile proprii prin diligență în cele scolastice, ordine și disciplină în cele domestice, afabilitate și familiaritate în cele sociale.

Ce atinge progresul în studii, comparând relațiunile lor de înainte de a fi fost susceptuți în Seminar, cu rezultate dobândite în el, preste tot a fost mulțumitor, mai ales dacă judecă omul toate greutățile, câte pot obveni în un institut, și încă în anul prim al vieții sale. Progresul depinde dela multe împrejurări. Între altele: să nu fie momii de către părinți, să nu li se trimită mâncări extra și altele. Împrejurări de acestea pun pedeci mari superiorității. Banii, necesari preste an, să se adreseze superiorității respective, ear' nu băieților de-a dreptul, pentru-că prin aceasta se prea încred, îi fac mere-pere și nu-și cumpără cele necesare, din cari rezultă multe greutăți în susținerea corectă a disciplinei. Mai de parte, cu ocaziunea introducerii băieților în institut, fiecare părinte să descopere fidel însușirile băiatului seu, să nu tănuască nimica, pentru-că numai așa poate superioritatea preveni unele și alte neplăceri, ce se ivesc mai târziu, la a căror sanare se recere multă osteneală. Ca condițiune indispensabilă la progres se mai recere, ca băieții din capul locului să fie provăduți cu toate manualele și recuisitele necesare. Onoratul public scie, că altul este progresul în internat, și altul pre la privați; alta este cea de pre la familii private, pre unde nu sînt supuși la nici o controlă, ci le fac toate după capul lor, ba nu arare-ori ved exemple de cele mai depravate. De aceea țările cele mai înaintate în cultură sînt pline de atari institute. Exemple avem la Germani, Francezi, Englezi și Italiani.

Din punct de vedere igienic, prelîngă curățenia internă, carea e de model, în curtea Seminarului s'a făcut un parc frumos. Pre viitor li se regulează grădina arangiându-se cu mese și scaune precum și cu gimnastică pentru timpul indiferent. Ba, după cum se aude, li se va instala chiar și o scaldă în lăuntru în institut. Ținînd cont de interesul cel viu, ce-l are Excelența Sa pentru cultura și instruirea

junimii studioase de o parte, ear' de alta avînd încredere în zelul și destoinicia conducătorului actual, Seminarul va corespunde pre deplin dorințelor tuturor părinților, cari își pun încrederea în el. *M.*

Din congregația de ađi a comitatului Sibiu.

În adunarea de ađi a comitatului Sibiu s'a desbătut asupra rescriptului ministerial, prin care s'a cassat concludul congregațiunii comitatului Sibiu — conclud privitor la invitarea reuniunii culturale din Cluj de a spriginî tendința ei. Privitor la acest rescript s'a luat următoarea rezoluțiune:

„Adunarea generală în deplina conștiință că prin concludul seu din 28/3 a. c. Nr. 18 'și-a împlinit numai o datorință patriotică neevitabilă și 'și-a exprimat numai iubirea nestrămutaveră către patria comună tuturor naționalităților de sub corona ungară;

„în deplină convingere, cumcă în conclud și motivarea lui nu se află nici o ținută dușmănoasă nici contra ideei de stat ungar, nici vreo antipatie în contra concetățenilor nostri maghiari, si că nu s'a exprimat nimic nepatriotic;

„în deplină conștiință, cumcă prin concludul acesta s'a folosit de dreptul garantat tuturor comitatelor prin lege: de a-și exprima liber părerea, și că nu s'a dimis în nici o critică tendențioasă sau malițioasă a legilor și ordinațiunilor;

„din considerare, cumcă tonul rescriptului ministerial de dđto 24 Aprilie 1885 Nr. 20, 801 prin care 'i-se impută adunării generale lipsa de ori-ce simț patriotic și iubire către interesele publice precum și nepatriotism brusc;

„considerând că nu e de dorit, ba ar fi chiar superfluă o declarare ulterioară, deoarece-ce părerea acestei jurisdicțiuni e expusă clar în adresa din 18 Martie:

„Adunarea ia simplu spre scință părerile Excelenței Sale domnului ministru precum și cassarea desamintitului conclud.

Correspondență particulară a „Tribunei“.

Ulpia-Traiană, 15 Iulie n.

În sărbătoarea SS. Apostoli Petru și Pavel s'a ținut aici în Grădișce în biserica parochială gr-cat. sinod protopopes, la care au luat parte preoții, învățătorii și din fiecare parochie, curatorii primari. După sf. liturgie în biserica frumos ornată s'a pus o masă mare, la care au ședut preoții și învățătorii, ear' curatorii și alți ascultători în număr mare au ședut în giur. Deși

Indereticul.

Povestea de **Silvestru Moldovan.**
(Urmare.)

Îndereticul, bun de inimă și darnic, cum era, când vedu pe împăratul în năcaz, îl primi cu bucurie mare și porunci slugilor să ducă oastea pălcuri după pălcuri și să o așeze prin poienile codrului mai scutite de vijelie, apoi mai porunci să aducă o cireadă de boi grași, și-i împărți la oaste, mai împărți apoi câteva care de făină, pentru mămăligă, scoase din pivniță câteva buți de vin și le dădu ostașilor, ear' pe împăratul și pe ceilalți osteni de cinstite, ce-l încungiurau, îi duse în casă și-i găzdui cum sciū el și baba mai bine. Astfel împăratul și oastea, poposind preste noapte, dimineața în țori de țori plecară mai de parte și împăratul, fiindcă se grăbia foc, îi grăi Îndereticului:

— Ascultă, moșule, vorba mea împăratească: acum, fiindcă mă grăbesc la bătaie, nu pot să-ți răspund binele, ce ni 'l-ai făcut, decât mulțumindu-ți pentru el și de nu mă voi mai întoarce dela bătaie, ci ne vom prăpădi și vom căde în mâinile vrășmașului nostru, eu și oastea mea, atunci binele ce ni 'l-ai făcut țil va răspădi Dđeu, ear' de-a fi ca să dovedim pe vrășmaș, precum am nădejdea pusă în Dđeu, atunci când mă voi întoarce biruitor, mă voi opri aci, în locul acesta și binele ce ni 'l-ai vădit răspădi.

Țicînd aceste împăratul în fruntea oastei sale plecă și se duse la bătaie și Dumneșeu așa a vrut, căci el bine vrea totdeauna, ca împărat

Foița „Tribunei“.

Bunica

de **Bojena Némcová,**
tradusă din limba boemă
de **Prof. Dr. Urban Iarník.**
(Urmare.)

Amurgise. Apa creșcea din ce în ce, abia mai ajungea alvia lăpătocului. Livada după iaz era sub apă și unde nu o împedecau sâlcile, bunica, cu toate că casa zăcea jos și malul era înalt, vedea din fereastră cobîlțirea valurilor. Ea puse fusul la o parte, își împreună mâinile și începu să se roage. Vorșa veni în odaie și ea. „Apa vuisce, încât te ia groaza să ascuți; dobitoacele ca cum ar simți, că se va întâmpla ceva, sînt ascunse, nici o vrabie nu se vede“, dîse ștergînd colbul de pe lavița, ce sta lîngă ușă.

Cînd eată că se auđi tropot de cal. Pe drum, dela iaz alerga un călăreț. La casă se opri și după-ce a strigat: „Pădiți-vă, oamenilor, apa vine!“ a alergat într-o fugă dealungul malului la moară și dela moară la orașel.

„D-deu să fie cu noi! la deal e rău, ni s'a trimis veste!“ dîse bunica, îngălbenind. Dar' tot o îmbărbăta pe Vorșa, să nu-i fie frică. Se duse încă odată să se uite, dacă toate sînt în siguranță, și dacă apa nu se varsă încă preste maluri. La rîu întălni pe dl taica; avea nise cisme înalte până din sus de genunchi și-i arăta bunicii, că apa se și varsă și din rîu, și din lăpătoc.

Veni și Mila și Kudrua și 'i-se înbiară bunicii de ajutor, ca să nu fie silită a rămâne sin-

gură în casă. Dar' bunica pe Kudrua îl trimise acasă. „D-ta ai copii; dacă D-deu ar îngădui o nenorocire, 'mi-ași face muștrări de cuget. Dacă are să rămână cineva cu noi, să fie Iacob, lui 'i-se cade mai bine; în birt nu lipsesce, acolo nu e nici o frică, decât numai dacă apa le-ar pîtrunde în grajd.“ S'au despărțit.

Până pe la meadă noapte zidirea și fîi încungiurată de apă. Pe coasta dela Zernov oamenii umblau cu luminări; dl pădurar veni și el acasă, pe coastă, și sciind, că bunica cu greu o să doarmă, sună din flueraș, vrînd să afle, cum stă treaba. Iacob îi răspunse din fereastra odăii, că veghează, ca doamna Proșek să nu se îngrijească de muma ei, apoi dl pădurar se duse. Dimineața numai se vedea, că valea întreagă este un lac. În odaia trebuiau să umble pe scînduri și Mila numai cu greu se urcă pe coastă la pașeri: apa fugea cu o așa repezime preste drum, încât te miri că nu 'l-a luat. Preste țil toți din pădurărie veniră jos, ca să se uite.

Copii, vîdînd casa în apă și pe bunica umblînd în odaie pe scînduri, s'au pus pe coastă să plîngă și să strige așa, încât abia putură să-i liniștească. Cîinii se uitau prin ferestrele acoperișului, și cînd Ioan îi striga, lătrau și urlau, și buni bucurăși ar fi fost sărit jos, dacă Mila nu 'i-ar fi ținut.

Veni apoi Kudrua și povestii, ce stricăciune e mai pe la vale. În Ilici ci-că apa a dus două case, într'una era o femeie bătrână, care nevrînd să asculte de strigarea trimisului și să părăsească casa, a zăbovit, până fî prea târziu. Po-duri, podețe, copaci, ci-că le duse apa, cu un

cuvînt, tot ce-i sta în drum. În moară ci-că mai sînt oameni în odăile cele de sus.

Kristla veni să vadă, dacă ar pute să le aducă inundaților ceva mîncare caldă, dară nu se putea; și cînd Mila cel îndrăzneț tot căuta să treacă la ea, însași se rugă de el, să rămână unde este.

Două zile ținū frica aceasta; numai a treia țil apa începū să scađă. Cât s'au minunat copii, după-ce s'au întors din pădurărie; grădinața era inundată, în pomet grămezi de nămol, ici colea nise crepături adînci pricnuite de apă, sâlcile și arinii erau de jumătate învăliți cu noroiu, podețul rupt, grăjdiițele surpate și cotejurile de cîni le dusesse apa cu ea. Băieții se duseră cu Adelca să se uite după casă. Aveau acolo sădiți nise copăcei, pe care cu un an mai nainte 'i-au adus din pădure și pe care bunica 'i-a sădit, mesteacăni fetelor, molifti băieților. Stăteau acolo nevătămați. Sub pîr își zidiseră o mică colibioară, alătura cu dînsa își alcătuiseră o grădinața și gard, un șanțuleț și pe el morisci, care se învîrtiau de câte ori ploua și șanțuleții se umpleau de apă. Era acolo și un cuptoraș, în care Adelca băga plăcinte și colaci plăsmuiți de lut. De întreaga mică gospodărie nu se vedea nici urmă. „Copii, ce sînteți!“ — zimbî bunica, auđind, cât le pare de rău; „cum s'ar pute, ca jucăria voastră să scape în contra șiroiului de elementul cel turbat, care a doborît la pămînt copaci de sute de ani și case tari“.

(Va urma.)

punctele sau programa adunării au fost publicate și în circularul convocator, totuși în vorbirea de deschidere al dlui prot. Avel Pop Bociat ca președinte, au fost precizate de nou, arătând necesitatea acestora.

Primul punct a fost, citirea raporturilor ven. ordinariat asupra vizitării canonice a bisericii și scoalei, precum și asupra rezultatelor examenelor. Aceasta a fost foarte la loc, arătându-se în mod neparțial unele defecte, ce s'au ivit.

Dintre punctele mai momentuoase dezbătute sunt: modalitatea cum și prin ce mijloace s'ar pute înființa un fond protopopesc, reclamându-se spre acel scop taxa neogamilor 3% din salariul preoțesc și 2% din venitele casselor bisericesti și scolare, cu scopul ca din acela să se împărțesească preoții în lipse ardește, procurarea unei biblioteci tractuale care a propus-o dl prot. prin o vorbire lungă și bine motivată. Dl părinte M. Iubaș prin o vorbire, ce e drept în stil popular, dar' cu atât mai pătunțătoare, a arătat necesitatea părtinirii jurnalistei decât preoți și învățători, exprimându-și dorința ca fiecare preot și învățător să-și aibă o foaiă. Propunerea aceasta a fost primită în unanimitate, și deși nu s'a luat la protocol, decât că „propunerea pentru spriginirea literaturii bisericesti se primesce” totuși s'au obligat a-și procura câte o foaiă politică; în parochii mai slabe, unde preoții și învățătorii nu pot procura două, cel puțin una, ear' tot tractul la oaltă a-și procura o foaiă politică mare din România. Vădându-se această necesitate împlinită, și pusă în praxă, recunosc că o lacună mare s'a umplut. Unul dintre prezenți spriginind propunerea aceasta, între altele a dis: „Preotul și învățătorul se învârtă printre popor, care îl privește drept oraclu de știință și învățătură. Ca această chemare să o poată susține, e de lipsă cultura de sine, de aci provine, că preotul cu învățătorul trebuie să se ajute spre înaintarea culturii, ca poporul întrebând de „oraclu de înțelepciune și știință” așteptând răspuns să nu-și pună pofta în cuiu. Aceasta e una din cauzele că institutele noastre culturale sătesci, precum și proptele acestora puțin înaintază, căci poporul conducătorilor acestora le deneagă încrederea nu că doar' nu s'ar supune, ci nu vede nici un scop în institute, când chiar conducătorii acestora se lapădă de cultură”. Aceste cuvinte își auvură efectul dorit.

Cu privire la purtarea oficioaselor s'a decis a se face uniformitate în protocoale, procurându-se acele, precum și o „carte de aur” pentru fiecare parohie.

În ședința a doua de după ameați dl protopop a dat citire alor două disertațiuni luate cu multă diligență: „Despre vițel beției” și „Despre credința dăunoașă și superstițioasă a poporului în ținerea sărbătorilor mici” cari ar fi avut loc în ori și care adunare, și cari tipărite sau publicate fiind, ar suplini o lacună în literatura noastră.

Milostivilor să ese biruitor din luptă și să scape lumea de urgia, ce-o amenința. Astfel împăratul Milostivilor, întorcându-se acasă, vesel și voios, în fruntea oastei sale voinice, se opri la casa Înderetnicului, după cum era legat cu vorba și făgăduela împărătească, care e sfântă și nestrămutată și grăi Înderetnicului:

— M'am oprit, moșule, cu oastea întreagă, ca să-ți răsplătesc binele cu bine, după cum 'ți-am făgăduit. Spune-mi ce poftesci pentru găzduire, căci puterea mea mare și fără de margini este și cu ori ce te pot milostivi.

Înderetnicul la aceste dișe:

— Dacă-i așa, înălțate și milostive împărate, apoi avuție nu-ți cer, căci, mulțumită lui Dumnezeu, am destulă și nici că-mi trebuie mai multă, dar' să vezi, Măria Ta, eu am locuința aici în pustietatea asta de codru, singur singurel, fără vecini și fără oameni de seama mea, încât stau să mor de pusti și de urit. De multe ori aș sta de vorbă cu cineva, cum stau oamenii pe la sate, dar' n'am cu cine și când trage în gazdă la mine vre-un drumar, șede cât șede, dar' când 'mi-aș petrece mai bine cu el, se scoală frumusele de pe scaun, își ia rămas bun și se duce peacii încoale lăsându-mă cu buțele drămbioate și cu uritul după cap, deci, înălțate împărate, rugarea mea este, să dai putere scaunului acestuia, ca cine va șede pe el să se prindă de el și să nu se poată mișca de pe el, ci se stee ca legat cu lanțul, până ce nu-ți voi dice eu: „poți merge”.

— Așa să fie, grăi împăratul, atingând scaunul cu mâna sa milostivă, acela, fie el ori

Venind la desbatere punctul: „Se va veni la întrebarea, că manualele procurându-se pentru învățării, toate au a fi cele puse în statutele scol. sau sînt altele mai recomandabile” învățătorul N. Trimbișoniu din Grădisce prin o vorbire arată oportunitatea ortografiei cu semne în scoalele populare, și propune ca cel puțin Abcdarul și Legendarul lui Vasile Petri să se primească de manuale pentru școlari, delaturându-se Abcdarul etimologic de Blaj în urma înconveniențelor nenumărate ce le are, și motivându-și propunerea, roagă să se aducă în privința aceasta o decisiune.

În contra propunerii acesteia se scoală un învățător și o respinge dîcînd: că dacă au început cu Elementarul de Blaj să continue și să nu tot facă strămutări, recunoască superioritatea Abcdarului de Petri, însă îi e urit de codițe. În zadar i s'a răspuns că și persecutorul semnelor în scriere, dl German, încă ni-o condece aceea, când scrie în „Foia scolare” an. I pag. 64, „aceste (semnele în scriere) ar mai avê loc pentru începători”, totuși în urma idealului său „nu-l poate convinge nici un argument”; a rămas neclătit atunci singur singurel prelîngă propunerea sa, ceilalți au tăcut ca peșele.

În urmă se scoală dl protopop și dice, că deși motivele propunătorului prim nu se pot combate, deși d-sa încă e etimologist, de care se și folosește în scriere fără a se pute abate dela aceea, dar' totuși pentru prunci ar fi mai salutară ortografia cu semne, deci propune ca atât propunătorul pro cât și contra să-și dea propunerile motivate în scris către comisiunea scol. diecesană.

Ar fi foarte de regretat, când de uritul semnelor — când majoritatea preponderantă e cu ele — să ne sacrificăm unei cauze pierdute.

Cu privire la industria domestică s'a ales învățătorul Nicolau Trimbișoniu din Grădisce a se trimite la cursul de industrie în S-Jude ajutându-l cu unele spese.

În urmă am să însemn că nou denumitul administrator protopopesc al cercului nostru are un zel neîntăgabil întru înaintarea bisericilor și scoalelor din tract.

În anul acesta 'și-a îndreptat privirea spre înmulțirea casselor bisericesti, spre care scop a și întreprins călătorii prin tract de multe ori și în detrimentul intereselor sale, dar' se și ved urmările, căci au sporit cassele bisericesti din tract cu preste o mie florini în v. a. tot numai din contribuiri benevole, luând inițiativa prin dărnici diurnului obvenitor d-sale spre acel scop, și întreprinzând călătorii fără nici o plată în toată comuna.

Tot în acest sinod s'a adus decisiunea ca tot la trei luni să ne întrunim în câte o adunare, pregătindu-se fiecare cu câte o disertație. Așa s'a finit adunarea aceasta, despărțindu-ne cu dorul ca și la toamnă să ne întrunim și să avem o

și cine, care va șede pe acest scaun, se va lipi de el, ear' scaunul se va lipi de pământ, așa că nu va fi putere sub soare, care să-l poată deslipi, până ce nu vei dice tu: „poți merge”.

După aceasta Înderetnicul grăi eară:

— Încă o rugare am, înălțate împărate, pe care te rog să 'mi-o împlinesci. Am adevă în fundul grădinei un pîr mare și frumos; primăvara înflorește, apoi se fac perele, cresc și se coc, dar' pe când sînt coapte gata, bune de cules, numai ce mă pomenește că noaptea vine cineva și le culege frumusele, până la cea din urmă, așa, încât, mă rog, înălțate împărate, eu sînt om bătrîn, dar, eu n'am gustat nici o pară de pe pîrul meu și nici nu știu ce gust au; aș pofti deci, înălțate și milostive împărate, să dai putere pîrului, că ori cine se va urca pe el, ca să culeagă pere, să rămână lipit de crengile lui și nici să se poată coborî, până-ce nu îi voi dice eu: „poți merge”.

Împăratul esi în grădină, întrebă care e pîrul și atingându-i trunchiul cu mâinile sale milostive, grăi:

— Așa să fie, precum doresci, că adevă ori-cine se va urca pe pomul acesta, ca să culeagă pere, lipit va rămâne de crengile lui și nici să se poată coborî până-ce nu-ți vei dice de voie bună: „poți merge”.

După aceasta împăratul Milostivilor își luă ziua bună dela Înderetnicul și puse la trebile milostive ale împărăției sale.

(Va urma.)

reuniune școlastică organizată în diecesa Lugojului. Statutele reformate decât a doua adunare a deputaților învățătoresci ținută în Lugoj la 19 Maiu a. c. s'au trimis Înalțului minister spre întărire. — Causa noastră va prospera. Ulpanul.

Cronică.

Din Blaj ni se scrie: Institutul normal-pedagogic, zidit din nou chiar din fundament, astăzi se află sub coperiș. Astfel cu începutul anului școlastic venitor se vor pute începe prelegerile în el. Ridicarea acestui institut încă a fost rezervată Excelenței Sale Metropolitului Vancea, care a contribuit din al seu spre acest scop 10.000 fl. v. a. M.

Concert. Astăzi se va ține concertul reuniunii de cântări germane numită „Hermannstädter Männer-Gesangverein” în pavilionul de sticlă din grădina „Hermann”. E angajat și concursul capelei musicale a orașului. Programul: 1. Uvertură din „Preciosa” de E. M. Weber. 2. „Husarenlied” op. 16. nr. 1, de Ignaz Brühl. 3. „Freude in Ehren” de C. Spohn. 4. „Gebet am Abend”, violon-cello cu acompaniament pe piano, de Wilfert. — 5. „Gavotte” (D-dur) violon-cello cu acompaniament pe piano de d. Poper. — 6. „Ritornell” de Robert Schumann. — 7. „Der Wassermann”, cor. de Robert Schumann. — 8. „Menuet” orchestra de L. Bocherini. — 9. „Du bist die Ruh” și „Der Müller am Bach”, cântece pentru tenor cu acompaniament pe piano de Fr. Schubert. 10. „Die Waldmühle”, op 96, de V. C. Neszler. 11. „Ländliche Musik” (orchestră) de A. F. Riccius. 12. „Nachtgruss” de Weinzierl. 13. „Im Traume” și „Der Postillon”, orchestră de Volkmann. 14. „Zwei österreichische Volkslieder” de E. Kremser. 15. „Neapel”, vals de E. Waldteufel. Dirigentul corului e dl George Dima, care nu de mult a fost rugat de reuniunea concertantă a primi conducerea corului. Începutul concertului la 8 oare.

Necrolog. Otelierul dela „Împăratul roman” Frideric Roth a răposat ați dimineață la 7½ oare în etate de 55 ani.

Trădător de patriă. „Kronstädter Ztg.” scrie sub acest titlu: „Szatmármegyei Közlöny” în veacul reuniunilor Széchenyi și al Kultur-egylet-ului transilvănian s'a întemplat acel cas frumos, că trei preoți valahi (oláh) au ridicat așa numita Congruă dela oficiul de dare din Careii-mari cu cuitanțe scrise în limba valahă. Ba unul a declarat chiar respectivului funcționar de dare, care se îndoaia despre acceptibilitatea cuitanței, că deu nu e frumos, că el (funcționarul) nu posedă limba română. . . . La toată întemplantare are să fie o provocare cutezătoare a Maghiarismului, când acești domni nu se sfiesc la ridicarea unei subvențiuni primite dela stat, a omite în mod ostentativ, limba casselor erariale, limba maghiară. Asta nu mai are lipsă de comentariu! Acel funcționar de dare însă, care a comis astfel de ilegalități prin primirea cuitanțelor valahe, ar merita să fie tras la răspundere decât direcțiunea financiară din Satmar. „Acel calic comis, care a scris nătoșia aceasta, firesc n'are nici idee de § 25 al legii de naționalitate, și se vede, că e suprins de acea idee smintită, că banii incurși în cassele erariale sînt exclusiv bani maghiari și nu sînt în partea cea mai mare banii contribuitorilor nemaghiari!”

Transferare. Ministrul ungar de justiție a transferat pe vice-notarul dela judecătoria cercuală din Mercuria, Ioan Tecoanță, la judecătoria cercuală din Odorheul-săcesc.

Arestare. În afacerea furtului, ce s'a comis înainte de asta cu vre-o câteva săptămâni la dl avocat din Sibiu Dr. St. Păcurar, s'au arestat bucătăreasa și un scriitor al dlui Dr. Păcurar, fiind suspectați a fi săvîrșit fapta.

Înmormântat de viu. Din Seraievo se scrie: Diarele de aici comunică întemplantarea înspăimîntătoare, că un soldat a fost înmormântat de viu. În zilele trecute a murit în apropierea Seraievului un recrut, care fiind mohamedan s'a înmormântat încă în ziua aceea. După-ce s'ierul fu pus în mormînt, se auși o vâietătură teribilă, oamenii însă nu auvură curagiul să scoată s'ierul din mormînt, ba Imamul (preotul turcesc) i-a oprit chiar în mod direct. După-ce însă totuși unii mai tineri auvură cutezanța să exhumeze pe înmormîntatul, li se oferî o privelesc înspăimîntătoare. Nefericitul fu îngropat de viu și se înecase în mormînt. Starea mortului, și toate semnele au documentat, că această jertfă a avut să se lupte în s'ieru cu moartea.

Raportul comitetului societății pentru cultura și literatura română în Bucovina ne spune, că la finea anului 1884 societatea a avut 7 membrii onorari, 19 membrii fondatori, 120

membri ordinari și 4 membrii activi. Din acest raport cetim, că din „fundațiunea Pumnuleană” s'au dat în anul trecut școlastic 4 stipendii; din fundațiunea „Agnes Popoviciu” s'au dat 2 stipendii la doi gimnasti; din fundațiunea contelui Emanuil Logotheti 3 stipendii câte de 50 fl. Președinte al comitetului societății este dl baron Victor Stircea, vice-președinte dl Miron M. Calinescu, secretar Calistrat Coca. Între membrii onorari ai societății aflăm dintre Ardeleni pe dnii Vincențiu Babeș, Georgiu Barițiu, Timoteiu Cipariu și Il. Sa episcopul Ioan Popasu; între membrii fondatori sau ordinari nu aflăm pe nici un Român dela noi ori din Ungaria, și pare-ni-se că nici din România. Cu toate aceste societatea prosperază și se speră, că ea va produce o agitațiune mai viuă în viața națională a fraților din Bucovina. Ei deși mai puțin la număr, în urma poziției lor materiale și politice, ar și trebui să ne întreacă în acest respect.

O găscă — însă nu din capitol. O scriitoare maghiară, care e foarte închipuită pe articolii ei de diare, cari au apărut ici-colea prin câte un diar provincial, a explicat în una din zilele trecute într-o societate mai mare valoarea lucrărilor ei literare. Dama aceasta se lăuda strajnic pe sine însăși și un profesor bătrîn, care din întemplantare era de față, a îndrumat-o la ordinea șilei în următorul mod: „E adevărat, madame, că găsele au mîntuit capitolul, însă nu prin penele lor” scriitoarea n'a mai vorbit nimic, durere însă, tot mai serie.

La congresul telegrafic, ce se va ține la Berlin, România va fi reprezentată de dl colonel Pastia, directorul general al postelor și telegrafelor, și de dl Iacobescu, șeful poștei ambulante. Germania va propune o taxă uniformă de 20 cen-time de cuvînt pentru toate țările ce fac parte din uniunea telegrafică.

Statua lui Voltaire la Paris. La 14 Iulie s'a inaugurat statua lui Voltaire. Academia franceză va fi reprezentată de dd. Lesseps, Sardou, care va pronunța o alocuțiune. Vor mai vorbi: d. Brisson, președintele consiliului, din partea guvernului; Yves Gnyot, în numele comitetului centenar al lui Voltaire; Arsène Houssaye, în numele societății oamenilor de litere și Michelin, președintele consiliului municipal.

Cutremur de pământ. Se telegrafează din Madrid că nisece telegrame oficiale confirmă cutremurul de pământ la Arenas în provincia Grenada. Orașul acesta a fost aproape nimicit din cauza cutremurelor.

Lista contribuitorilor

în bani pentru clădirea bisericii române din Deva.

(Urmare.)

Hațieg: colect. dl C. Popovici; D-na Susana Popovici 4 fl.; d-na Maria Sălariu 1 fl.; d-soara Aurelia Filipescu 2 fl.; dl Teodor n. 1 fl.; dl Iszekutz Anton 50 cr.; dl B. Densușan 1 fl.; d-na Teresia Raț 2 fl.; d-soara Lucreția Muntean 50 cr.; d-soara Eugenia Muntean 1 fl.; dl Marcu Ivascu 50 cr.; dl Alexandu Petrovici 1 fl.; dl Aureliu Petrovici, locot. 1 fl.; d-na Sofia Peovits 1 fl. 50 cr.; dl Simion Beu 50 cr.; d-soara Emilia Roman 1 fl.; dl George Ciuciu 1 fl.; dl Ioan Liscovits 1 fl.; Teodor Doboy 1 fl.; dl Avram Serafim 50 cr.; d-na Fira Serafim 1 fl.; d-na Fira Făgăraș 50 cr.; dl Ioan Baci 1 fl.; dl Urmăși Gyula 20 cr.; dl Beteg Gerő 40 cr.; dl Paul Oltean 1 fl.; dl Schuller Andras 1 fl.; dl Brazovay Zoltán 40 cr.; dl Iosif Turc 50 cr.; dl Marcu Wilt 40 cr.; dl Szidor Suciu 50 cr.; dl George Popovici d. Văcele 50 cr.; dl Kardos Mihály 40 cr.; dl Pop Petru 40 cr.; dl Petru Stefane de Petrilla 20.; dl Farkas Gyula 40 cr.; dl Schillinger Karl 1 fl.; d-na Maria Bărsan 1 fl.; dl Nicolae Serafim 40 cr.; d-soara Marița Popescu 50 cr.; d-soara Loti Muntean 1 fl. Uneadoara: Dl Aureliu Cutean colect. 1 fl.; d-na Maria Păcurar 1 fl.; d-na Elisaveta Dănilă 1 fl.; d-na Amalia Dima 1 fl.; d-na Maria Bontescu 1 fl.; d-na Veturia Bontescu 1 fl.; d-na Mina Pop 1 fl.; d-na Maria Rimbaș 1 fl.; dl Benedicti Bela 1 fl.; dl Bucsi Lipot 1 fl.; d-na Maria Rimbaș 1 fl.; dl Simion Popovici 1 fl.; dl Nicolau Stoichiță 1 fl.; d-na Maria Muntean 1 fl.; Elena Dima 1 fl.; dl Vaimie Ianos jun. 1 fl.; dl Csanady Nagy Dániel 1 fl.; dl Kohn Iosef 50 cr.; dl Bányi Gyula 50 cr.; dl Ioan Sărb dl Cerbel 1 fl.; dl Redonoja Gyita 20 cr.; dl Dima Sándor 50 cr.; dl Baides f. Pác 50 cr.; d-na Hățăgan Teresia 20 cr.; d-na Lucaci Marița 20 cr.; Schmidt Crisca 50 cr.; dl Alexandru Murășan 1 fl. 50 cr.; Istvan George 20 cr.; Veronica Thimăr 50 cr.; Millus Maria 40 cr.; Fischer Elisaveta 50 cr.; Romosan Dumitru 30 cr.; dl Est Ferencz 1 fl.; dl Murășan Antoniu 1 fl.; Claustru franciscanilor 1 fl.; dl Vărădi Bertalan 1 fl. (Va urma.)

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

Bibliografie.

„Foi'a basericescă.“ Organ pentru cultura religioasă a clerului și a poporului. Anul III. Nr. 13. Apare în 10 și 25 st. n. a fiecărei luni. 10 Iulie 1885. Sumar: Asociațitatea omului. — Studiul clasicilor păgâni în scoalele creștine. — Ritul amestecării vinului cu apă în s. liturgia. — Primatul S. Petru celebrat decătră biserica orientală. — Sacramentul s. botez în specie.

„Biserica și Școl'a. Foi'a bisericească, scolară, literară și economică. Ese odată în săptămână: Dumineca. Arad 7/19 Iulie 1885. Anul IX. Nr. 27. Sumar: O tendință veche îmbrăcată în haine nouă. — Diverse. — Invitare de prenumerațiune la „Biserica și școl'a“ — Concurse.

„Candela“. Jurnal bisericesc-literar. Apare odată pe lună. 1. Iulie 1885. Anul IV. Nr. 7. Sumar: Viața și scrierile lui Dositeiu metropolitul Moldovei. — Unirea Românilor din Transilvania sub Leopold I. — Articol rusec. — Omiliă pentru sârbirea sântilor apostoli Petru și Pavel. — Articol rusec. — Cronică.

„Familia“. Apare în fiecare Duminică. Ora-dea-mare 7/19 Iulie 1885. Anul XXI. Nr. 27. Sumar: Gelosia (poesie) de Carol Scrob. — În fața vieții, roman de Duiliu Zamfirescu, (urmare). Din vremi trecute... (poesie) de Lucreția Suciu. — Cănepa. Din Botanica populară română de S. Fl. Marian. — Oglinda. Basn francez de Catulle Mendés, I. S. Spartali. — Doine din Ardeal, (Solnoc-Dobâca) culesse de Laura Veturia Mureșan. — Salon: Din Constanța. (Băile dela Constanța populațiunea ei, Turcii și Tartarii din Dobrogea, recolta, panairul (școala) din Modegia), de V. Grozescu. — O scîrgă de fete. — Teatrul și muzică. — Ce e nou? — Moda cu ilustrațiune. Ghicitor de sac de Em. Micu. — Posta redacțiunii. — Călinarul săptămânii.

Memoriu asupra învățământului superior în Moldova. Cu ocaziunea aniversării de 50 de ani a înființării acestui învățământ, 16 Iulie 1885 de A. D. Xenopol, profesor de istoria Românilor la universitatea din Iași. Iași. Tipografia Națională strada. V. Alexandri.

Raportul comitetului Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina; despre treburile și lucrările sale în anul 1884. Cernăuți 1885. Tipografia Archiepiscopală.

Sciri economice.

Importul României din Franția și exportul ei spre Franția.

În anii	Import	Export
1872	15,632.645	14,696.603
1873	14,534.527	14,056.883
1874	15,684.240	10,022.927
1875	15,560.859	24,046.665
1876 (s. I)	7,165.467	16,139.050
1876 (s. II)	21,176.662	15,653.937
1877	38,800.816	39,567.396
1878	15,963.854	19,904.319
1879	15,450.919	17,775.037
1880	18,378.851	27,758.406
1881	22,670.917	19,270.948
1882	23,089.648	26,744.978
1883	36,491.244	19,088.446

Piața din Brașov, 17 Iulie. Grâul hectolitra fl. 7.— grâu mestecat fl. 3.90, secara fl. 3.80, orz fl. 3.80, ovės fl. 2.60, cucuruzul fl. 4.—, málaiul fl. 4.50, mazerea fl. 6.—, lintea fl. 6.40, fasolea fl. 4.20, crumpenele fl. 1.20, carnea de vită p. kilo 44 cr., carnea de porc 48 cr., carnea de berbec — cr.

Têrgul de rîmători în Steinbruch. În 17 Iulie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 35 cr. până 36.— cr., unguresci grei, tineri 37.— cr. până 38.— cr., de mijloc 39.— cr. până 39.1/2 cr., ușori 40.— cr. până —.— cr. marfă țerănească, grea —.— cr. până —.— cr., de mijloc 38.1/2 cr. până 39.— cr., ușoară 40.— cr. până —.— cr., românesci de Bakony, grei —.— cr. până

—.— cr., transito de mijloc —.— cr. până —.— cr., transito ușori —.— cr. până —.— cr., transito sêrbesci, grei 37.— cr. până 38.— cr., transito de mijloc 37.— cr. până 38.— cr., transito ușori 38.— cr. până 39.— cr., îngrășați cu ghindă —.— cr. până —.— cr. per 4% cumpeniți la gară.

LOTERIE.

Tragerea din 18 Iulie st. n.

Budapesta: 90 42 65 60 38.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta dela 18 Iulie st. n.

Grâu (din Banat): 72—74 Kilo fl. —.— până —.— 74—79 Kilo fl. —.— până —.— (lungă Tisza) 72—74 Kilo fl. —.— până —.—, 74—79 Kilo fl. 8.20 până 8.75; (de Pesta) 72—74 Kilo fl. —.— până —.—, 74—97 Kilo fl. 8.— până 8.65; (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. —.— până —.—, 74—79 Kilo fl. 8.— până 8.65; (de Bacskai) 72—74 Kilo fl. —.— până —.—, 74—79 Kilo fl. —.— până —.—, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. —.— până —.—, 74—79 Kilo fl. 7.70 până 8.20.

Sêcara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.90 până 7.02 Orz (nutreț): 60—62 Kilo fl. 6.30 până 6.50; (de berărie) 62—84 Kilo fl. 7.60 până 8.50.

Ovės (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.30 până 6.60.

Cucuruz (de Banat): dela fl. 6.— până 6.05; de alt soi fl. 5.95 până 6.—.

Răpita fl. 11.25 până 12.75; de Banat fl. 11.— până 11.25.

Málaiu (unguresc): fl. 5.80 până 6.25.

Timpul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 9.11 până 9.13 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.86 până 7.88.

Sêcara (primăvară) 69.1/10 Kilo fl. 6.21 până 6.23.

Cucuruzul (Main—Iunie) fl. 6.22 până 6.23.

Răpita (August—Septembrie) fl. 11.— până 11.1/2.

Spirt (brut) 100 L. fl. 27.25 până 27.75.

Bursa de București.

Cota oficială dela 17 Iulie st. n. 1885.

Renta amort. (5%)	Cump.	vând.	93.—
Rur. conv. (6%)	—	—	—
Act. de asig. Dacia-Rom.	296.—	—	—
Banca națională a României	1280.—	—	—
Impr. oraș. București	30.—	31.—	—
Credit mob. rom.	185.—	—	—
Act. de asig. Națională	234.—	—	—
Scrișuri fonciare urbane (5%)	—	89.1/4	—
Societ. const.	239.—	280.—	—
Schimb 4 luni	—	34.—	—
Aur	10.40	—	—

Bursa de Budapesta

din 18 Iulie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6%	98.60
" " " 4%	92.40
" " hârtie " 5%	148.50
Împrumutul căilor ferate ung.	98.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	123.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	109.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	102.—
Bonuri rurale ung.	101.50
" " " cu cl. de sortare	101.50
" " " bănațene-timșene	101.50
" " " cu cl. de sortare	101.—
" " " transilvane	101.—
" " " croato-slavone	101.50
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	98.—
Împrumut cu premiu ung.	119.—
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	119.50
Renta de hârtie austriacă	82.55
" " argint austriacă	83.—
" " aur austriacă	109.75
Losurile austr. din 1860	140.—
Acțiunile băncii austro-ungare	872.—
" " de credit ung.	289.—
" " " austr.	289.80
Argintul	—
Scrișuri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina“	101.—
Galbeni împărătesci	5.88
Napoleon-d'ori	9.89
Mărci 100 imp. germane	61.30
Londra 10 Livres sterlinge	124.85

Bursa de Viena

din 18 Iulie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6%	98.60
" " " 4%	92.30
" " hârtie " 5%	148.75
Împrumutul căilor ferate ung.	98.20
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	123.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	10.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	102.25
Bonuri rurale ung.	101.75
" " " cu cl. de sortare	101.75
" " " bănațene-timșene	101.75
" " " cu cl. de sortare	101.50
" " " transilvane	101.75
" " " croato-slavone	102.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	98.—
Împrumut cu premiu ung.	119.75
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	120.—
Renta de hârtie austriacă	82.35
" " argint austriacă	83.20
" " aur austriacă	109.—
Losurile austr. din 1860	139.50
Acțiunile băncii austro-ungare	868.—
" " de credit ung.	289.—
" " " austr.	289.80
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.88
Napoleon-d'ori	9.89 1/2
Mărci 100 imp. germane	61.30
Londra 10 Livres sterlinge	124.85

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1885.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copsa mică—Sibiiu				
	Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de porșcano		Tren de porșcano	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren accelerat	Tren de porșcano	Tren omnibus		Tren de porșcano	Tren omnibus	Tren de porșcano	Tren accelerat						
Viena	—	7.15	—	—	Bucuresci	—	5.—	7.45	—	Viena	7.15	11.—	—	Teiuș	12.39	11.09	3.56	5.20	Copsa mică	—	—	3.02	1.11	
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	Predeal	—	9.47	12.50	—	Budapesta	1.45	8.05	8.—	Alba-Iulia	1.10	11.56	4.27	5.57	Șeica mare	—	—	3.30	1.32	
Szolnok	11.22	3.51	7.29	9.26	Timiș	—	10.11	1.40	—	Szolnok	4.02	11.02	12.—	Vințul de jos	—	12.20	4.53	—	Loamneș	—	—	3.47	2.01	
P. Ladány	2.25	5.28	8.27	11.40	Brașov	{	—	10.44	2.27	Arad	{	7.53	3.37	5.55	Șibot	—	12.25	5.19	—	Ocna	—	—	4.09	2.24
Oradea-mare	{	5.33	6.46	—	Feldioara	{	6.22	10.51	2.55	Glogovaț	{	—	4.—	6.05	Orăștia	—	1.19	5.41	—	Sibiiu—Copsa mică				
Várad-Velenceze	—	—	9.45	2.—	Apatia	{	7.01	11.18	3.38	Gyorok	—	4.13	6.19	Simeria (Piski)	—	1.48	6.08	—	Sibiiu	—	—	10.25	11.47	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	Ágostonfalva	{	7.33	11.36	4.17	Pauliș	—	4.38	6.46	Deva	—	2.35	6.39	—	Ocna	—	—	10.46	12.05	
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	Homorod	{	8.01	11.51	4.47	Radna-Lipova	—	4.51	7.—	Branicica	—	3.04	7.04	—	Loamneș	—	—	11.09	12.29	
Rév	—	7.42	11.36	3.18	Hașfalău	{	8.45	12.23	5.42	Conop	—	5.10	7.23	Ilia	—	3.36	7.29	—	Șeica mare	—	—	11.32	12.50	
Bratca	—	—	12.10	3.41	Sighișoara	{	10.10	1.19	7.37	Bêrzava	—	5.38	7.51	Gurasada	—	3.50	7.41	—	Copsa mică	—	—	11.52	1.07	
Bucia	—	—	12.43	4.01	Elisabetopol	{	10.39	1.37	8.21	Soborșin	—	5.57	8.10	Zam	—	4.25	8.12	—						
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	Mediaș	{	11.19	2.05	9.05	Zam	—	6.42	8.58	Conop	—	5.09	8.49	—						
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	Copsa mică	{	11.54	2.25	9.43	Gurasada	—	7.14	9.28	Bêrzava	—	5.56	9.29	—						
Stana	—	—	3.29	5.27	Micăsasa	{	21.12	2.41	10.02	Ilia	—	7.43	9.56	Conop	—	6.18	9.49	—	Cucerdea	—	—	4.40	10.00	
Aghiriș	—	—	4.—	5.50	Blaj	{	12.37	2.36	6.—	Branicica	—	8.01	10.17	Radna-Lipova	—	6.57	10.23	6.14	Cheța	—	—	5.10	10.31	
Ghirbău	—	—	4.18	6.02	Crăciunel	{	12.56	—	6.20	Deva	—	8.21	10.38	Pauliș	—	7.12	10.37	6.30	Ludoș	—	—	5.31	10.53	
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	Teiuș	{	1.30	3.13	6.59	Simeria (Piski)	—	8.47	11.05	Gyorok	—	7.27	10.52	6.47	M. Bogat	—	—	5.41	11.03	
Cluj	{	12.05	10.16	5.05	Aiud	{	1.45	—	7.15	Orăștia	—	9.40	11.55	Glogovaț	—	7.56	11.18	7.17	Cipeu-Iernut	—	—	6.18	11.44	
Apahida	{	12.31	—	7.26	Vințul de sus	{	2.34	3.45	7.43	Șibot	—	10.10	12.24	Arad	{	8.10	11.32	7.32	Kerelő-Sz.-Pál	—	—	6.33	12.00	
Ghiriș	{	2.16	11.25	—	Uioara	{	2.55	4.01	8.—	Alba-Iulia	2.56	6.59	11.21	Szolnok	—	9.—	12.20	8.10	Nireșteu	—	—	6.56	12.26	
Cucerdea	{	3.32	11.45	—	Cucerdea	{	3.24	—	8.55	Teiuș	3.30	7.33	12.05	Budapesta	—	2.39	4.53	12.—	Șorheiu	—	—	7.15	12.46	
Uioara	{	3.41	—	—	Ghiriș	{	3.36	4.29	9.04					Viena	—	7.10	8.16	2.10				6.34	12.06	
Vințul de sus	{	3.50	—	—	Apahida	{	4.11	4.50	9.32													8.45	12.25	
Aiud	{	4.25	12.08	—	Cluj	{	5.36	5.58	12.32													9.06	12.55	
Teiuș	{	5.10	12.29	—	Nedeșdu	{	6.08	6.08	12.59	8.—												9.28	1.24	
Crăciunel	{	5.44	—	—	Ghirbău	{	6.29	—	—	8.34												1.16	1.54	
Blaj	{	6.02	12.57	—	Aghiriș	{	6.45	—	—	8.59												1.50	2.31	
Micăsasa	{	6.40	—	—	Stana	{	7.—	—	—	9.56												2.07	2.46	
Copsa mică	{	7.—	1.32	5.40	Huiedin	{	7.26	—	—	10.16												2.21	3.06	
Mediaș	{	—	1.45	6.01	Ciucia	{	7.48	7.14	—	11.04												2.50	3.40	
Elisabetopol	{	—	2.06	6.40	Bucia	{	7.48	7.43	—	12.17												—	—	
Sighisoara	{	—	2.38	7.35	Bratca	{	8.28	—	—	12.47												—	—	
Hașfalău	{	—	2.50	8.01	Rév	{	8.47	—	—	12.47												—	—	
Homorod	{	—	3.48	10.05	Mező-Telegd	{	9.06	—	—	1.21												—	—	
Ágostonfalva	{	—	4.19	11.02	Fugyi-Vásárhely	{	9.26	8.22	—	2.05												—	—	
Apatia	{	—	4.34	11.37	Várad-Velenceze	{	10.01	8.48	—	3.08												—	—	
Feldioara	{	—	4.53	12.32	Brașov	{	10.20	—	—	3.39												—	—	
Brașov	{	—	5.20	1.09	Oradea-mare	{	10.30	—	—	3.55												—	—	
Timiș	{	—	5.30	1.50	P. Ladány	{	10.37	9.13	—	4.06												—	—	
Predeal	{	—	6.07	2.48	Szolnok	{	10.51	9.18	10.37	—												—	—	
Bucuresci	{	—	7.30	3.23	Budapesta	{	12.50	10.38	1.45	5.35												—	—	
	{	—	11.35	9.40	Viena	{	3.06	12.14	5.34	8.22												—	—	
	{	—	—	—		{	6.—	2.10	10.05	10.30												—	—	
	{	—	—	—		{	3.—	8.—	6.05	—												—	—	

Nota: Numerii încadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.